

Høringsnotat

Udkast til ny bekendtgørelse om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug (dambrugsbekendtgørelsen)

Bekendtgørelsen blev i udkast sendt i ekstern høring den 26. august 2016 med frist for afgivelse af høringssvar den 23. september 2016.

Følgende 8 høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse:

Dansk Akvakultur (DA), Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF), Danmarks Naturfredningsforening (DN), Kommunernes Landsforening (KL), Ringkøbing-Skjern Kommune, Vejle Kommune, Holstebro Kommune og Aalborg Kommune.

Følgende 3 høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelse:

Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Vandværker og Forbrugerrådet Tænk.

Høringssvarene har berørt følgende punkter:

1. Generelle bemærkninger.

Overgangsordning, BAT-standardkrav

2. Overgangsregler og muligheden for store anlæg til at blive på foderkvote indtil 2026.
3. Kommunal opgave med vurdering af BAT.
4. BAT standardkrav for anlæg på emissionsbaseret regulering og for fisk større end 1 kilo.
5. Regler for store fisk (rognfisk).

Vandindtag, vandudledning og vandforbrug

6. Måling af vand på dambrug på foderkvote.
7. Maksimalt vandindtag for dambrug på foderkvote.
8. Emissionsbaseret regulering tillader kun model dambrug type 3 med indtag af dræn og grundvand.
9. Vandindvinding.
10. Lempelse af vandforbrug for specialproduktioner.
11. Ændring af beregningsgrundlaget for emission i forhold til vandforbrug.
12. Forbrug af mere vand til æg og yngelproduktion.

Foderkvotient og foderindhold

13. Bortfald af krav om maksimalt indhold af fosfor i foder til yngel.
14. Beskrivelse af regler for sammenlægning af foder og anvendelse af bekendtgørelsens formler.
15. Reduktion i fodermængde for at komme under 100 tons-grænsen.

Krav til egenkontrol

16. Egenkontrol, antal og fordeling og anvendelse.

Sagsbehandling, vejledning m.m.

17. Bekendtgørelsen skal ændres så den kun relaterer sig til regnbueørreder (*O.Mykiss*) og ikke generelt ørred.
18. Ny ansøgning eller fremsendelse af supplerende oplysninger.
19. Regler vedrørende godkendelse og sammenlægning.
20. Regler om ændring eller udvidelse - tillæg til miljøgodkendelse.
21. Vejledning til bekendtgørelsen.
22. Bortfald af krav om indsættelse af målfast plan ved revurdering.
23. Ny kontrolmetode til vurdering af N og P udledning for anlæg på emission.

Renseforanstaltninger, mv.

24. Forhold omkring afgitring.
25. Krav om retentionsdam for overholdelse af medicin og hjælpestof udledning.
26. Andre omsætningsrater for medicin og hjælpestoffer.
27. Kapasitetskrav til slam.
28. BI5 reduktion for store anlæg.
29. Impermeabel membran.

Kontrol og tilsyn

30. Driftjournal.
31. PULS.
32. Kontrol og tilsyn for fisk der passerer et kilo i produktionen.

Inddeling af dambrug efter produktionsstørrelse

33. Overholdelse af bekendtgørelsens minimumskrav.
34. Definitionen af grænsen på de 100 tons.
35. Udledergrænseværdiernes fastsættelse.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Miljøstyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, der er vedlagt.

Ad 1. Generelle bemærkninger.

DA bemærker, at udkastet til ny dambrugsbekendtgørelse overordnet set udmønter de to reguleringsspor fra vækstplanen for akvakultur, og at udkastet fjerner nogle af knasterne i den eksisterende ordning. DA er dog af den opfattelse, at der i medfør af aftalen om vækstplan for akvakultur gælder, at alle anlæg, uanset størrelse, skal kunne godkendes på foderkvote med individuelle BAT krav indtil 2026, hvilket ikke er udmøntet i udkastet til dambrugsbekendtgørelsen.

DSF er af den opfattelse, at udkast til ny dambrugsbekendtgørelse ikke sikrer strukturudviklingen mod omlægning fra traditionelle dambrug til større og mere moderne, ressourceeffektive og miljøvenlige anlæg, og at udkastet til dambrugsbekendtgørelsen således ikke tilgodeser anbefalingerne fra Akvakulturudvalget, som blev nedsat medio 2009. Herudover påpeger DSF, at udkastet til dambrugsbekendtgørelse modarbejder vandområdeplanernes virke for opnåelse af god økologisk tilstand i de danske vandløb.

DSF tvivler endvidere på, at opkøbsordningen vil blive anvendt i samme omfang som tidligere. DSF anfører, at dette vil skade både erhvervet ved at foderkvoter mangler til anlæg på emissionsbaseret regulering og også miljøet. En effektiv udnyttelse af opkøbsordningen forudsætter iflg. DSF, at anlæggene stilles overfor at skulle overgå til emissionsbaseret regulering – det vil sige til anlæg med høj anvendelse af miljøteknologi - og opfylde BAT standardkravene, som fremgår af bekendtgørelsesudkastet. Mange ejere af anlæg med et foderforbrug på max 100 tons foder, som reguleres efter foderkvote, har nået pensionsalderen, og det vil ikke kunne betale sig for dem at overgå til emissionsbaseret regulering. DSF advarer samtidig om, at mange fremtidige godkendelser i meget større omfang vil havne i klagesystemet, enten på grund af utilfredse dambrugere eller fordi DSF eller DN ikke ser, at der i nødvendigt omfang tages hensyn til miljøet.

DSF er af den opfattelse, at der sikres erhvervet urimelige lempelser, som forhæler forbedringer for vandmiljøet, og at man samtidig vil forsinke og vanskeliggøre målopfyldelse i vandområdeplanerne, specielt for fisk i vandløb med mindre dambrug, der vælger at blive på foderkvoteregulering. DSF imødeser derfor gerne, at alle interessenter kaldes sammen til et dialogmøde om mulighederne for at sikre et nyt udkast, hvor der foretages den nødvendige afvejning mellem erhverv og miljø.

DN er enig i DSF's bemærkninger.

KL bemærker, at de fortsat finder det nødvendigt, at der udstedes et nyt regelgrundlag, da problemerne i forbindelse med dambrugen manglende miljøgodkendelse fortsat er reelle. KL slutter sig til indførelsen af den to sporede regulering, som synes indarbejdet for at opnå tilstrækkelig tilslutning i branchen. KL finder det samtidig rimeligt, at små dambrug i de kommende år kan godkendes eller revurderes på foderkvoteordning. KL savner dog i den forbindelse, at den ønskede udvikling bort fra forældet teknologi markeres i udkastet til dambrugsbekendtgørelsen og påpeger samtidig, at godkendelse eller revurdering på foderkvoteordning for små klassiske dambrug bør udfases over en længere årrække. KL foreslår derfor, at dambrugsbekendtgørelsen senest skal revideres igen i 2026 med henblik på, at flere anlæg skal overgå til emissionsbaseret regulering eller tilsvarende.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der er den 30. juni 2016 indgået en politisk aftale om en vækstplan for dansk akvakultur "Dansk akvakultur i vækst", der er en udløber af Fødevarer- og landbrugspakken af 22. december 2015. Vækstplanen har bl.a. til formål at sikre, at udviklingen i dambrugssektoren stadig går mod mere moderne, ressourceeffektive og miljøvenlige anlæg med henblik på at skabe vækst i sektoren.

Dambrugsbekendtgørelsen ændres derfor med henblik på at udmønte vækstplanen for dansk akvakultur. Dette betyder, at alle nye dambrug i medfør af udkastet til dambrugsbekendtgørelsen skal godkendes efter reglerne om emissionsbaseret regulering i overensstemmelse med vækstplanens mål om mere moderne, ressourceeffektive og miljøvenlige anlæg.

Der er dog i dag ca. 50 mindre anlæg, som ikke har en miljøgodkendelse. Det er derfor besluttet i vækstplanen, at anlæg med en produktion svarende til anvendelse af max 100 tons foder fremover

kan godkendes efter en individuel BAT vurdering af kommunalbestyrelsen. Dette skal bidrage til, at de opnår en miljøgodkendelse. Disse små dambrug vil derfor fremover i deres godkendelse blive stillet over for krav om bedre rensning af deres spildevand, som vil resultere i en generel miljøforbedring på hele dambrugsområdet. Disse eksisterende anlæg med et foderforbrug på max 100 tons kan derfor i medfør af bekendtgørelsesudkastet blive godkendt på foderkvote efter en individuel BAT vurdering, som skal foretages af kommunalbestyrelsen.

Med Fødevarer- og landbrugspakken er der afsat en supplerende N-kvote for at understøtte yderligere vækst i dambrugssektoren. Den konkrete mængde kvælstof forventes tildelt på baggrund af konkrete ansøgninger, som behandles ud fra prioriteringskriterier, som prioriterer ressourceeffektive anlæg baseret på regulering af anlæggets udledning og anlæg med høj anvendelse af miljøteknologier. Dette betyder, at det alene er modeldambrug på emissionsbaseret regulering efter dambrugsbekendtgørelsen, som kan få tildelt ekstra kvælstof.

Den nugældende dambrugsbekendtgørelse blev senest revideret i 2012 på baggrund af bl.a. Akvakulturudvalgets anbefalinger fra 2010. Der blev med baggrund i disse anbefalinger bl.a. indført et krav om, at alle dambrug senest i 2022 skal overgå til emissionsbaseret regulering for at sikre, at dambrugssektoren går mod mere ressourceeffektive og miljøvenlige anlæg.

Det blev besluttet med vækstplanen for akvakultur fra juni 2016, at store anlæg med en produktion svarende til anvendelse af over 100 tons foder fortsat skal overgå til emissionsbaseret regulering med de i bekendtgørelsen definerede BAT niveauer på modeldambrugsniveau senest ved udgangen af 2026. Overgangsperioden til emissionsbaseret regulering er således forlænget til udgangen af 2026 i forhold til den gældende bekendtgørelses overgangsperiode med den politiske aftale. Disse dambrug skal dermed fortsat godkendes efter de definerede BAT-niveauer i bekendtgørelsen. BAT-niveauerne er i øvrigt lempet i udkastet til den nye dambrugsbekendtgørelse, og de pågældende dambrug får hermed mulighed for at anvende disse lempede BAT-niveauer.

Ad 2. Overgangsregler og muligheden for store anlæg til at blive på foderkvote indtil 2026.

DA påpeger, at det fremgår af vækstplanen for akvakultur, at anlæg med et foderforbrug på over 100 tons, skal overgå til emissionsbaseret regulering, men at det senest skal ske med udgangen af 2026. DA er af den opfattelse, at dette indebærer, at alle dambrug uanset størrelse skal kunne godkendes på foderkvote med individuelle BAT krav i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 30 indtil 2026. DA ønsker derfor, at formuleringerne i udkastet til dambrugsbekendtgørelsens §§ 16 og 18 ændres i overensstemmelse hermed.

DSF bemærker, at det er helt unødvendigt, at der skal gives branchen en frist på 10 år, frem til 2026, for omstillingen til emissionsbaseret regulering.

Vejle Kommune bemærker, at det ifølge overgangsreglerne i bekendtgørelsesudkastets § 26 gælder, at ikke-godkendte dambrug med foderforbrug over 100 tons/år, godkendes på foderkvote i en overgangsperiode indtil 2026, men miljøgodkendte dambrug på foderkvote med foderforbrug over 100 tons/år kan revurderes indtil 2026. Vejle Kommune foreslår, at der laves ens overgangsregler for godkendte- og ikke-godkendte dambrug med foderforbrug over 100 tons/år, således at miljøgodkendte dambrug også kan foretage ændringer og blive godkendt på foderkvote indtil 2026.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det fremgår af vækstaftalen, at dambrug med en produktion svarende til en anvendelse af max 100 tons foder fremover skal kunne godkendes efter en individuel BAT-vurdering med det formål, at mindre dambrug, der hidtil slet ikke har haft en miljøgodkendelse, får en miljøgodkendelse.

Samtidig fremgår det af vækstaftalen, at de store anlæg med en produktion svarende til anvendelse af over 100 tons foder senest ved udløbet af en overgangsordning skal overgå til emissionsbaseret regulering, i stedet for foderkvoteregulering, med de i bekendtgørelsen definerede BAT-standardkrav.

Aftalen afspejler således en lempelse af den gældende dambrugsbekendtgørelses overgangsperiode, som gjaldt til 2022 for anlæg af alle størrelser.

Vækstaftalens hovedformål er således overordnet set at indføre en to sporet regulering, hvor eksisterende dambrug med anvendelse af et foderforbrug på max 100 tons foder bliver fritaget fra at skulle overgå til emissionsbaseret regulering samtidig med, at der indføres individuelle BAT-standardkrav for disse små anlæg. De store anlæg med et foderforbrug på over 100 tons foder får med aftalen længere tid til at overgå til emissionsbaseret regulering, men skal fortsat overholde de i udkastet til dambrugsbekendtgørelse definerede BAT-standardkrav. BAT-standardkravene i bekendtgørelsesudkastet er lempet i forhold til den gældende dambrugsbekendtgørelse.

Det gælder i medfør af bekendtgørelsesudkastets § 4, stk. 1, jf. § 9, stk. 1, at etablering, udvidelse eller ændring af dambrug skal godkendes efter reglerne om emissionsbaseret regulering. Dette indebærer, at godkendte dambrug med et foderforbrug på over 100 tons, som foretager ændringer, der medfører en ændring af udledningen (merforurening) på deres dambrug, skal ansøge om miljøgodkendelse på ny.

Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 3. Kommunal opgave med vurdering af BAT

DSF er af den opfattelse, at det er u hensigtsmæssigt, hvis rammer og vilkår i miljøgodkendelser, vandindvindingstilladelser og natur- og miljøhensyn er afhængig af, hvilken kommune, der er myndighed. Det bliver ifølge DSF en svær og tung opgave for kommunerne at vurdere BAT, hvis kommunerne på egen hånd skal være i stand til at erhverve den nødvendige rutine og erfaring for at stille de nødvendige krav til BAT. Når kommunale sagsbehandlere skal foretage en konkret vurdering og fastsætte BAT krav, er der således en stor risiko for, at dambrugene vil blive uensartet bedømt, som kan gå ud over vandmiljøet og virke konkurrenceforvridende. En uensartet myndighedsbehandling vil betyde yderligere pres på klagesystemet med forsinkelser og med flere tilbagevisninger af godkendelser til fornyet behandling hos myndigheden. DSF vurderer, at ordningen vil betyde, at der vil være store forskelle i fastlagte teknologi- og udledningsniveauer kommunerne imellem, som vil betyde en betydelig forskelsbehandling for de enkelte dambrug.

DN er enig med DSF og bemærker yderligere, at det er vigtigt, at der laves en grundig og løbende vedligeholdt vejledning, hvori det fremgår, hvad der er af dokumenteret viden på området, og hvilke teknologier der præsterer hvad.

Aalborg Kommune opfordrer til, at der fastsættes fælles BAT krav til alle dambrug uanset størrelse. Endvidere påpeger Aalborg Kommune, at det forhold, at der i bekendtgørelsen ikke er fastsat BAT krav, vil medføre en forskel i administrationspraksis kommunerne imellem samt besværliggøre

sagsbehandlingen i den enkelte kommune. Bekendtgørelsen vil endvidere medføre uensartet kontrol med dambrugene kommunerne imellem.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bestående anlæg som ikke har en miljøgodkendelse, og som har en produktion svarende til anvendelse af max 100 tons foder, kan med bekendtgørelsesudkastet fremover godkendes efter en individuel BAT-vurdering hos kommunen. Dette skal bidrage til, at alle dambrug får en miljøgodkendelse, hvilket ca. 50 mindre anlæg ikke har.

Kommunerne skal foretage en BAT-vurdering efter godkendelsesbekendtgørelsens almindelige regler herfor, som kommunerne allerede gør for en række andre virksomheder. Med en individuel BAT-vurdering bliver det muligt for kommunerne at finde lokale løsninger de få steder, hvor der er forhold, der skiller sig markant ud fra, hvad man må antage at være normale omstændigheder for dambrugsdrift. Miljøstyrelsen har med den individuelle vurderingsmulighed givet kommunerne et værktøj til at kunne godkende alle anlæg.

Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 4. BAT standardkrav for anlæg på emissionsbaseret regulering og for fisk større end 1 kilo.

DA ønsker, at bilag 7 ændres, så den nuværende størrelsesklasse på 230 tons hæves til minimum 500 tons.

DA begrundet dette ønske med, at BAT-standardkravene for fisk større end 1 kilo ikke er økonomisk opnåelige. Dette gælder ifølge DA især for anlæg med $F_{till} > 230$ tons med indtag af overfladevand. Kravene indebærer iflg. DA, at disse kun kan ombygges til model 3 dambrug med indtag af dræn- eller grundvand for at kunne overholde BAT-kravet for f.eks. BI₅. DA anfører, at stigende investerings- og driftsomkostninger gør, at det som tommelfingerregel først er økonomisk rentabelt at investere i model 3 teknologi med en F_{till} på minimum 500 tons. Endvidere er det faglige grundlag for BAT kravene baseret på data fra eksisterende modeldambrug, som alle er opført med 25-40 % investeringstilskud fra fiskeriprogrammet.

DA ønsker endvidere, at tabel 2 i bilag 7 skal udgå, og forholdet revurderes, når der er tilvejebragt et sikkert fagligt grundlag, som også oplyser de økonomiske forhold.

Aalborg Kommune er af den opfattelse, at opdelingen i BAT krav for fisk over og under 1 kg ikke kan administreres, da der typisk er begge typer af fisk på et dambrug, men kun én udledning. Hvordan opdelingen bør administreres bør defineres mere klart. Skal alle fisk over hele året være over 1 kg, før de lempelige BAT krav anvendes? Eller er det nok, at det er en vis procentdel af produktionen eller året?

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen bemærker, at med den foreslåede ændring af at F_{till} -grænsen sættes til 500 tons, vil der først være krav om modeldambrug 3 teknologi (biofilter) ved en reel produktion på over 1100 tons fisk. En produktion som slet ikke eksisterer i dag. Grænsen på de 230 tons F_{till} er sat med udgangspunkt i den eksisterende modedambrug 3 produktion, dennes rentabilitet og den opdeling, som IFRO tidligere har forestået - upåagtet støttemidler eller ej. Miljøstyrelsen finder derfor ikke grund til at ændre grænserne.

I forhold til BAT standardkrav for anlæg, der laver fisk over 1 kilo, er det Miljøstyrelsens vurdering på baggrund af DCE anbefalinger, at der ikke er grund til at fravige kravene, da de opsatte BAT standardkrav baserer sig på bedste mulige grundlag, og at en konkret kommunal vurdering ikke vil skabe et bedre grundlag.

I forhold til Aalborg Kommunes påpegning af kravenes administrerbarhed finder Miljøstyrelsen, at en sådan uddybning bør ske i en vejledning eller via en FAQ på styrelsens hjemmeside. Miljøstyrelsen vil anbefale, at de lempeligere krav for BAT kan anvendes for den procentdel af produktionen, der er udgøres af fisk over 1 kilo.

Ad 5. Regler for store fisk.

Ringkøbing Skjern Kommune ønsker en præcisering af bilag 7, tabel 2, "maksimal tilladte udledning for fisk over 1 kg, dog ikke moderfisk", da kommunen er blevet udfordret af erhvervet til at bruge undtagelsen til også at gælde produktioner af rognfisk.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vil i vejledning eller FAQ beskrive forhold omkring produktion og fisk over og under 1 kg i forbindelse med BAT fastsættelse.

Ad 6. Måling af vand på dambrug på foderkvote.

DA anfører, at krav til måling af vandføring er vigtig for anlæg på emissionsbaseret regulering, men at der intet fagligt belæg er for, at kravene skal omfatte dambrug på foderkvote. For denne type anlæg vil vurdering og kontrol af dambrugets miljøbelastning i forhold til udledning af ammonium-kvælstof, total N og P samt BI_5 skulle udføres via kontrol af udledergrænseværdier. Dette kræver kun kendskab til median minimum og den årlige vandafledning fra dambruget. Kravene, mener DA, er overflødige og vil påføre dambrugerne betydelige omkostninger til investeringer i udstyr og ombygninger, som ikke står i rimeligt forhold til de kontrolmæssige gevinster. Kravene vil endvidere ikke være teknisk gennemførlige på en række dambrug.

Vejle Kommune foreslår, at der generelt kun stilles krav om vandføringsmåler i udløbet for dambrug på foderkvoteregulering. Vejle Kommune henviser til, at dette foreslås som følge af, at kommunen finder, at der kun er behov for oplysning om vandføring i udløbet til kontrol for dambrug på foderkvote. I bilag 3 i bekendtgørelsesudkastet er Q_{mm} defineret som median minimum og Q_{va} er defineret som den årlige aktuelle vandafledning fra dambrug. Vejle Kommune foreslår, at det overvejes at bruge den aktuelle vandafledning i forbindelse med udtagning af egenkontrolprøver i stedet for den årlige vandafledning. Der bør samtidig suppleres med enheder ($m^3/år$ eller l/s) for både Q_{mm} og Q_{va} .

Aalborg Kommune foreslår, at kravet til måling af grundvandet (for alle dambrug) ændres, så det bliver muligt at anvende vandur.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen deler ikke DA's vurdering, og herunder Vejle Kommunes kommentar om, at kravet om vandmåling eller dele af vandmåling er overflødig i forbindelse med regulering og herunder specielt kontrol. Vandmængden er central i forbindelse med egenkontrolprøverne af næringsstofudledningen, som opgøres pr liter og specielt i forbindelse med behandlingen af hjælpestoffer, hvor kendskab til den nøjagtige vandmængde er central i forbindelse med beregning af opholdstid og overholdelse af vandkvalitetskrav og korttidsvandkvalitetskrav.

Bekendtgørelsen følger anvisningen om nøjagtighed til vandmålingen, som DCE foreskriver i deres faglige notat "Vandindtag og kontinuert måling af vandmængder på dambrug" af 1 dec. 2013,

revideret 8. marts 2014. DA's bemærkning giver således ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

I relation til Aalborg Kommunes bemærkning om vandur, kan det oplyses, at kravet til måling af grundvandet (for alle dambrug) ændres, så det bliver muligt at anvendes vandur. Et vandur måler flowet kontinuert og kan fås med den ønskede nøjagtighed og vanduret kan anvendes til både at vise øjebliksvandføringen og den akkumulerede vandmængde over en tidsperiode – sidstnævnte er en akkumulering af de øjebliksvandføringer, som måles.

I relation til Vejle kommunes forslag om at bruge den aktuelle vandaflledning i forbindelse med udtagning af egenkontrolprøver i stedet for den årlige vandaflledning, vil det være hensigtsmæssigt at anvende de konkrete vandmængder i forhold til de enkelte prøvetagninger. Bekendtgørelsesudkastet korrigeres derfor derefter. Ligeledes sættes der benævnelser på Q_{mm} og Q_{va} - liter/sek.

Ad 7. Maksimale vandindtag for dambrug på foderkvote.

DA påpeger, at der med bekendtgørelsesudkastet sker en reduktion af det maksimale vandindtag til dambrug på foderkvote med 53 pct., fordi det sættes i forhold til F_{till} . DA bemærker i forbindelse hermed, at der ikke nærmere er argumenteret for denne vidtgående skærpelse.

Aalborg Kommune opfordrer til, at der fastsættes fælles BAT-krav til alle dambrug uanset størrelse, idet et simpelt BAT krav kunne være at skærpe kravet til vandindtag, som har en direkte sammenhæng med forureningen fra dambruget. Aalborg Kommune vurderer, at 2,5 l/s/ tons foder er for højt til at være udtryk for BAT, selv for traditionelle dambrug. Andre simple krav kunne være at etablere en lagune, slamkegler eller biofiltre.

Holstebro Kommune bakker op om krav til vandforbrug 2,5 l/s/tons foder, der i den tidligere bekendtgørelse fejlagtigt var sat pr. relateret tons foder.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen har ved gentagende lejligheder påpeget, at der var tale om en fejl i bekendtgørelsen fra 2012 for så vidt angår vandindtaget. Som det også fremgår af kommunernes kommentarer, er behovet for et vandforbrug over 2,5 l/s /tons foder ej heller nødvendigt. Der rettes med bekendtgørelsesudkastet op på denne fejl, og kommentarerne fra DA og kommunerne giver ikke anledning til ændringer heri.

Ad 8. Emissionsbaseret regulering tillader kun modeldambrug type 3 med indtag af dræn og grundvand.

DA ønsker, at dambrug med F_{till} større end 230 tons på emissionsbaseret regulering også skal kunne designes som f.eks. model 1 dambrug med indtag af overfladevand, og det således skal være muligt at etablere f.eks. model 1 dambrug med indtag af overfladevand.

DA begrundes sit synspunkt med, at flere dambrug er placeret på lokaliteter, hvor det er umuligt at anvende dræn- eller grundvand, som kan skyldes, at den tilstrækkelige vandmængde ikke er til stede eller, at vandkvaliteten ikke tillader opdræt af fisk. Det er således ikke muligt for disse anlæg at opfylde alle krav i bilagene 1, 2 og 7. Hertil kommer, at der er flere eksisterende model 1 anlæg, som anvender overfladevand, hvor det ikke vil være økonomisk rentabelt for dem, og i flere tilfælde heller ikke teknisk muligt, at ombygge disse anlæg til model 3 anlæg med indtag af dræn- eller grundvand.

DA ønsker derfor, at tabel 1 i bilag 1 ændres, så krav for dambrug med indtag af overfladevand og $F_{\text{till}} > 230$ tons bliver identisk med krav for $25 > F_{\text{till}} < 230$ tons. Samtidig ønsker DA krav i tabel 3 i bilag 2 til rensegrader for ammonium og BI5 for dambrug med $F_{\text{till}} > 230$ tons sænkes til henholdsvis 55 og 75%.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsesudkastet indeholder mulighed for dispensation i forhold til indtag af dræn og grundvand, hvis kommunalbestyrelsen ikke finder det muligt at dambruget kan basere sin produktion herpå. Ud fra de eksisterende anlægs størrelser, rentabilitet og miljøpåvirkning ser Miljøstyrelsen ikke behov for at slække på de opsatte miljøkrav, så DA's ønske om at basere sig mere på fortynding i stedet for rensning imødekommes. Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til at ændre bekendtgørelsesudkastet.

Ad 9. Vandindvinding.

DSF er af den opfattelse, at dambrug som forbliver på foderkvote ikke vil have incitament til at fjerne stemmeværket. Hvis der skal skabes kontinuitet i vandløbene skal stemmeværkerne fjernes og den oprindelige vandløbsbund genskabes. På denne måde vil man sikre opfyldelse af vandområdeplanernes miljømål for fisk og smådyr.

DSF gør i den forbindelse opmærksom på, at det i dag alene er modeldambrug af type 1 og type 3, der indvinder produktionsvand uden en spærrende opstemning. Hertil kommer, at en gruppe dambrug har etableret en unaturlig overhøjde af vandløbsbunden ved en stensætning, der stuver vandet, så det løber ind på såkaldt "glat strøm". En stor gruppe dambrug indvinder herudover fortsat vand ved en spærrende opstemning. De små anlæg med et foderforbrug på max 100 tons tilhører den del af dambrug, som ifølge anbefalinger fra Akvakulturudvalget skulle løftes, hvilket ikke sker med udkastet til ny dambrugsbekendtgørelse.

DN gør på tilsvarende vis opmærksom på, at dambrug med et foderforbrug på max 100 tons ikke vil have incitament til at overgå til hverken bedre teknologi eller brug af dræn- og grundvand, hvis de ikke ønsker større produktion. DN forudser, at mange af disse dambrug vil forblive i drift, måske som nicheproduktioner og økologiske brug og derfor stadig vil fastholde deres opstemning af vandløbet. Et bortfald af kravet om indpumpning af overfladevand til dambrug i stedet for opstemning medvirker til at fastholde spærringerne. Det bør endvidere fremgå af bekendtgørelsesudkastet, at dambrugets produktion skal tilpasses de til rådighed værende dræn og grundvandsressourcer.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Dambrugsbekendtgørelsen har ikke til formål at fjerne dambrugenes spærring. Det hidtidige krav om indpumpning har haft til formål at sikre afskæring og måling af vandmængden på dambruget – krav, der for afskæringens vedkommende, fremadrettet vil ske via vandindvindingstilladelsen og målingen i miljøgodkendelsen.

Dobbeltregulering i bekendtgørelsen er blevet fjernet, og Miljøstyrelsen fastholder derfor fremadrettet, at der kun er behov for målingen af vand ind og ud på dambruget i relation til Miljøbeskyttelseslovens forhold. Andre forhold såsom afskæring af vandet og fjernelse af spærringer i relation til vandplanerne håndteres i de dertil rettede lovgivninger. Bemærkningerne giver således ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 10. Lempelse af vandforbrug for specialproduktioner.

DN finder alene lempelsen af vandforbrug til økologiske og specialproduktioner acceptabelt, hvis produktionen afpasses efter, hvad vandløbet og nedstrøms vandområder kan klare, således det ikke

går ud over opnåelsen af målsætningen for vandområderne. Der skal samtidig foretages konkrete kontrolmålinger af udledningerne. Lempelserne kan betyde øgede belastninger, uden at dette konstateres i fravær af konkrete udledningsmålinger, da bekendtgørelsen ikke lægger op til anden kontrol end på vandmængde og standardproduktionsbidrag.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Lempelserne for vandforbrug skal godkendes af kommunalbestyrelsen og skal vurderes i hvert enkelt tilfælde i forhold til det omkringliggende miljø. Håndhævelse, måling og kontrol kan ligeledes fastsættes af kommunalbestyrelsen i det omfang, der findes behov.

Bemærkningerne giver således ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 11. Ændring af beregningsgrundlaget for emission i forhold til vandforbrug.

Ringkøbing Skjern Kommune bemærker, at det vil være mere enkelt for tilsynsmyndigheden, hvis udlederkravet ikke hvert år skal justeres i forhold til det aktuelle vandgennemsnit. Ringkøbing Skjern Kommune foreslår derfor, at det i stedet fremgår på bilag 2, pkt. 2, at tilstandskontrollen kan gennemføres i kg/d ved at kigge på gennemsnit i nettodøgnudledninger i stedet for nettodøgnkoncentrationer.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Udledergrænseværdien tager i høringsudkastet højde for, at hvis der bruges mindre vand til produktionen, og der er samme stoftab pr. produceret kg fisk, så vil nettokoncentrationen stige i udledningerne, selv om der udledes samme stofmængde, og tilførslen dermed er den samme til vandløbet. Hvis vandforbruget øges falder koncentrationen i nettoudledningen, men så bør udledergrænseværdien tilsvarende også falde for ellers tillades en øget udledning. Udledergrænseværdien beregnes ved: U_{\max} divideret med 365 (dage) og divideret med gennemsnittet af aktuelle vandafledning på prøvetagningsdagene. Da den aktuelle vandafledning på prøvetagningsdøgn også skal anvendes ved kontrol af overholdelse af udledergrænseværdierne findes disse data allerede. Hvis man som foreslået vil anvende nettodøgnudledninger, så bliver det reelt en kontrol på stofmængder, som ved anvendelse af tilstandskontrolformlen vil give et væsentligt skærpet krav til overholdelse af udledningerne, jf. DCE's rapport "Ny kontrolmetode for udledninger fra ferskvandsdambrug" (Svendsen og Larsen, 2016). Så burde man i stedet lave en reel transportkontrol for ammonium-kvælstof og BI_5 . Men da det for de to stoffer er koncentrationen (forøgelsen heraf) i vandløbet umiddelbart nedstrøms dambrug, som er relevant ift. effekt i vandmiljøet, bør de kontrolleres efter tilstandskontrol, og derfor er den angivne metode i høringsudkastet den fagligt hensigtsmæssige metode og den DCE-AU anbefaler.

Bemærkningerne giver således ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 12. Forbrug af mere vand til æg og yngelproduktion.

Aalborg Kommune påpeger, at det ikke af bekendtgørelsesudkastet fremgår, hvornår æg- og yngelproduktion berettiger til et øget vandforbrug. Kommunen ønsker uddybet, om dispensationsmuligheden gælder uanset, hvor stor en del af produktionen, som består af æg og yngel, og uanset hvor lang en periode af året.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vil i en vejledning eller FAQ præcisere disse forhold.

Ad 13. Bortfald af krav om maksimalt indhold af fosfor i foder til yngel.

DA bemærker, at det er vigtigt, at dambrugsbekendtgørelsen tager højde for, at yngel op til 50 gram har særlige krav til foderets indhold af fosfor for bl.a. at undgå deformiteter, da kvaliteten af yngel har afgørende betydning for kvaliteten af den færdige fisk. Endvidere gør DA opmærksom på, at DTU Aqua har defineret yngel som små fisk op til 50 gram, herunder i rapport om Udvikling af dansk økologisk yngelopdræt fra 2015. DA imødeser derfor, at det i bilag 5 tilføjes, at krav til indhold og fosfor angivet under pkt. c og d ikke gælder for yngel op til 50 gram pr. stk.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen bemærker, at det ikke tidligere har været et problem med de gældende krav for indhold af fosfor i foderet, der ikke er ændret med bekendtgørelsesudkastet. Det er således heller ikke et forhold, der har været påpeget i forhold til tidligere bekendtgørelsesændringer. Hverken DTU Aqua, foderfabrikanter eller Fødevarestyrelsen har påpeget den gældende grænse for fosfor i foderet som et problem i forhold til fisks sundhed. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der ikke er behov for en ændring af de gældende krav. Bemærkningerne giver således ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 14. Beskrivelse af regler for sammenlægning af foder og anvendelse af bekendtgørelsens formler.

Ringkøbing Skjern Kommune påpeger, at erhvervet af og til har ønsker om flytning af kvælstof og fosfor mellem dambrug, og ønsker derfor en beskrivelse af, hvordan bekendtgørelsens formler bruges her for opstilling af udlederkrav.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Dambrugsbekendtgørelsen varetager ikke foderflytning mellem dambrug. Ansøger et dambrug om at sammenlægge en produktion, skal kommunalbestyrelsen vurdere en sådan ansøgning på baggrund af den samlede ønskede udledning, som dambruget ansøger om i forhold til recipienten kapacitet og indsatsbehov.

Ad 15. Reduktion i fodermængde for at komme under 100 tons grænsen.

Holstebro Kommune foreslår, at § 6 i bekendtgørelsesudkastet ændres, da det væsentlige må være, at dambruget ved at give afkald på en fodermængde anvendt på lokaliteten kan komme ind under samme krav, som dem der i forvejen har en fodertilladelse på max 100 tons.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Eksisterende anlæg, med en faktisk anvendelse af max 100 tons foder, kan miljøgodkendes og forblive på foderkvoteregulering også efter 2026. Bekendtgørelsesudkastet forhindrer ikke en dambrugsejer med en produktion svarende til anvendelse af over 100 tons foder i at ansøge kommunen om en faktisk anvendelse af max 100 tons foder, for derved at kunne blive på foderkvoteregulering også efter 2026. Miljøstyrelsen vil præcisere i en vejledning eller FAQ, at anlæg der ønsker at sænke deres produktion under 100 tons i forbindelse med revurderingen fortsat kan blive på foderkvoteregulering.

Ad 16. Egenkontrol, antal, fordeling og anvendelse.

DN anfører, at også anlæg med et foderforbrug på max 100 tons bør kontrolleres på deres reelle udledninger, og der skal som minimum tages mindst 12 prøver årligt, da dette vil give det nødvendige grundlag til at optimere drift og N og P kvoteudnyttelse. Der bør endvidere i øvrigt også fortsat måles pH (surhedsgrad) eftersom netop pH er afgørende for om dambrugets udledning af ammoniak når akuttoksiske koncentrationer i vandløbet.

DN er endvidere uforståelig over for, at analyseresultater ikke skal fremsendes til myndigheden samtidig med at det sendes til dambrugsejeren, men at der kan ventes i 4 uger.

Aalborg Kommune anbefaler, at krav til antal egenkontrolprøver fastsættes i bekendtgørelsen med 6 prøver for de mindste dambrug (10, 15 eller højst 25 tons) og 12 prøver for resten. Krav til vandføringsmåling kan så tilsvarende lempes for de mindste dambrug. Der bør dog fastsættes krav til udformning af de simple målebygværker.

Holstebro Kommune foreslår, at ”Dambrugets egenkontrol, jf. § 13 og § 19, skal indgå i kommunalbestyrelsens tilsyn”, som fremgår af § 21, stk. 3 flyttes op i § 21, stk. 2 vedrørende anlægstilsyn.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vurderer, at det er op til den enkelte kommune at vurdere det konkrete behov for egenkontrolprøver alt efter recipientens beskaffenhed og dambrugets størrelse i tilfælde med anlæg, der har en produktion svarende til anvendelse af max 100 tons foder. Med afsæt i DCE anbefalinger om prøveantal, mener Miljøstyrelsen, at kommunerne skal sikre, at der er den tilpasse mulighed for kontrol med produktionen. Det står kommunerne frit for at sætte antallet af prøver på det niveau de ønsker og i den forbindelse stille krav om pH, hvis de mener, at der er risiko for påvirkning, der kan skade miljøet.

Bemærkningerne giver således ikke anledning til at ændre på, at det er kommunen, der skal fastsætte antallet af prøver. Bekendtgørelsesudkastet tilpasses dog således, at egenkontrollen skal indgå i det kommunale tilsyn.

Ad 17. Bekendtgørelsen skal ændres, så den kun relaterer sig til regnbueørreder (O. Mykiss) og ikke generelt ørred

DA påpeger, at ørred ikke er en art, og ørred i bekendtgørelsesudkastet derfor bør ændres til regnbueørred.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsens regler har altid fundet anvendelse for alle ørredproduktioner og Miljøstyrelsen finder det ikke godt gjort, at DA´s bemærkninger giver grundlag for en fremadrettet ændring.

Bemærkningerne giver således ikke anledning til at ændre bekendtgørelsesudkastet.

Ad 18. Ny ansøgning eller fremsendelse af supplerende oplysninger.

DA imødeser, at krav om indsendelse af ny ansøgning i medfør af §§ 28 og 29, ændres til krav om at indsende supplerende oplysninger i overensstemmelse med den nugældende dambrugsbekendtgørelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det fremgår af bekendtgørelsesudkastets §§ 28 og 29, at dambruget i verserende sager om godkendelse af etablering af et nyt dambrug eller godkendelse af et bestående dambrug, skal indsende en ny ansøgning om godkendelse efter de nye bestemmelser i bekendtgørelsesudkastet. Heri ligger implicit, at dambruget ligeledes kan vælge at indsende en revideret ansøgning, som fremgår af den nugældende dambrugsbekendtgørelse. Kommunen har i medfør af de almindelige forvaltningsretlige regler om officialmaksimen til enhver tid pligt til at meddele dambruget, hvis der mangler supplerende oplysninger og give dambruget mulighed for at indsende disse.

Bestemmelserne i §§ 28 og 29 bibeholdes derfor i deres nuværende udformning i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 19. Regler vedrørende godkendelse og sammenlægning.

Vejle Kommune bemærker, at reglerne og godkendelse i bekendtgørelsesudkastets § 4 er svære at læse. Vejle Kommune forstår reglerne således, at der godt kan overføres foder til dambrug på foderkvote, så længe det samlede foderforbrug efter foderoverførslen er mindre end 100 tons pr. år. Vejle Kommune foreslår endvidere, at reglerne om godkendelse gøres mere tydelige.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Dambrugsbekendtgørelsens systematik bærer præg af, at der indføres et to-sporet reguleringssystem, som indebærer forskellige reguleringer både i forhold til de vilkår, som skal stilles til dambrugene og de forskellige overgangsregler mv. Miljøstyrelsen vil derfor udarbejde en vejledning til bekendtgørelsesudkastet eller FAQ til bekendtgørelsesudkastet, der supplerer bekendtgørelsens tekst.

Ad 20. Regler om ændring eller udvidelse – tillæg til miljøgodkendelse.

Vejle Kommune udtrykker bekymring for, om kravet i § 4, stk. 4 om, at godkendelse efter stk. 1-3 skal omfatte hele dambruget, udelukker muligheden for på sigt at lave tillæg til miljøgodkendelser på dambrug, der er miljøgodkendt efter bekendtgørelsen. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at skulle lave en samlet miljøgodkendelse, hver gang der foretages mindre godkendelsespligtige ændringer på et dambrug. Vejle Kommune foreslår, at det i stedet fremgår af bestemmelsen, at den første godkendelse på emissionsbaret regulering og den første eventuelle godkendelse på foderkvote efter bekendtgørelsen skal omfatte hele dambruget.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det er ikke hensigten med bestemmelsen at udelukke muligheden for at lave tillæg til miljøgodkendelsen. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at hele dambruget opnår en godkendelse efter bekendtgørelsens nye regler. Miljøstyrelsen vil udarbejde nærmere vejledningsmateriale herom.

Bemærkningerne giver herved ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Ad 21. Vejledning til bekendtgørelsen.

DSF mener, at Miljøstyrelsen bør udfærdige en vejledning i fællesskab med SVANA, NaturErhvervsstyrelsen og KL, der sikrer den nødvendige hensyntagen til anden lovgivning, og sikrer at offentlige investeringer til ombygning af dambrug og vandløbsforbedringer kommer til at virke efter hensigten. En vejledning vil endvidere medvirke til at sikre, at de kommunale sagsbehandlere bliver gjort opmærksomme på mulige værktøjer og faglig bistand. Herudover vil en vejledning styrke ensartetheden i sagsbehandlingen.

DN imødeser ligeledes gerne, at der udarbejdes en vejledning.

Holstebro Kommune mener, at transport- og tilstandskontrol bør forklares med regneeksempler i en selvstændig vejledning.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vil efter bekendtgørelsens ikrafttræden udarbejde forskellige regneeksempler i relation af tilstands og transportkontrol. Miljøstyrelsen vil ligeledes udarbejde en vejledning til

bekendtgørelsen eller FAQ'er, der kan lægges på styrelsens hjemmeside. Her vil blive overvejet et samlet notat, der beskriver samlede godkendelser.

Ad 22. Bortfald af krav om indsættelse af målfast plan ved revurdering.

DA påpeger, at udgangspunktet er, at kommunen allerede har en målfast plan over dambruget, og at der derfor kun skal indsendes en sådan plan, hvis der er behov herfor.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vurderer, at der i revurderingssituationer altid bør ligge en opdateret målfast plan, idet det må forventes, at der i en periode på 8 år eller mere vil være sket ændringer på dambrugets indretning. Miljøstyrelsen finder derfor ikke anledning til at ændre udkastet til bekendtgørelse på dette punkt.

Ad 23. Ny kontrolmetode til vurdering af N og P udledning for anlæg på emission.

DN bemærker, at det ser veldokumenteret ud, at den statiske vurdering af egenkontrollen, og hermed af om godkendelsens vilkår overholdes med rimelig sikkerhed, ændres som foreslået på baggrund af DCE's udredning.

Aalborg Kommune bemærker, at ændringen af beregningsmetoden til fastsættelse af udledergrænseværdier for N og P betyder, at der tillades en væsentlig højere udledning af næringssalte, hvis disse krav anvendes direkte. Hvis det er tilsigtet at tillade en større udledning af næringssalte fra dambrugene, bør det fremgå af bekendtgørelsesudkastet med en begrundelse og hjemmel herfor, således at der skabes en sammenhæng mellem dambrugsbekendtgørelsen og VVM, habitat samt miljømålslov. Hvis hensigten derimod blot er en ændret kontrolmetode, skal beregninger af U_{\max} ændres, så denne bliver tilsvarende lavere.

Aalborg Kommune bemærker endvidere, at det ikke fremgår, hvordan beregningen af U_{\max} foretages for miljøgodkendte dambrug. Skal eller kan der tages udgangspunkt i den oprindelige foderkvote F_{till} her?

Miljøstyrelsens bemærkninger

Den nye beregningsmetode skal sikre en bedre udnyttelsesmulighed af den tilladte udledning og tillader ikke en større udledning end den, der er fastsat af kommunalbestyrelsen i en miljøgodkendelse.

Fastlæggelse af udledergrænseværdierne både for dambrug efter emissionsbaseret regulering (§3 og bilag 2) og for dambrug på foderkvote (§4 og bilag 4) sker efter præcis samme måde og beskrivelse som under den nuværende "Bekendtgørelse om miljøgodkendelse og samtidig sagsbehandling af ferskvandsdambrug" (Bekendtgørelse nr. 430 af 11/05/2012). Den eneste forskel er, at der i bilag 2 i formel for fastlæggelse af U_{\max} total N i Bekendtgørelse nr. 430 af 11/05/2012 var faldet en faktor 1,86 væk. Denne trykfejl er rettet i udkastet til den nye bekendtgørelse. Anvendelse af disse formler resulterer ikke i større udledninger af noget stof.

Forudsætningen er at der tillades samme kvælstofudledning som hidtil, men en reduceret udledning af de øvrige stoffer. For total kvælstof er der i tidligere bekendtgørelser forudsat en rensegrad på 7 % af produktionsbidraget, hvilket betød der blev tilladt en maksimal udledning fra et klassisk dambrug på $0,93 \cdot 56 \text{ kg N pr tons foder} = 52,08 \text{ kg N pr. tons foder}$ (baseret på standardproduktionsbidraget angivet i bilag 2). Anvendes formelen i høringsudkastet forlanges nu en rensegrad på 50 % for kvælstof ved alle produktionsstørrelser (F_{till}). Det betyder, at der tillades en maksimal udledning på $56 \text{ kg N/tons fisk} \cdot (100 \% - 50 \%) \cdot 1,86 = 56 \cdot 0,93 = 52,08 \text{ N pr tons foder}$. For total fosfor (og BI_5)

har rensegraden i tidligere bekendtgørelser (et klassisk dambrug) være forudsat til 20 %. Her tillades altså en maksimal udledning på $0,8 \cdot 4,9 \text{ kg P pr. tons foder} = 3,92 \text{ kg P pr. tons foder}$. I høringsudkastet til bekendtgørelse fås for dambrug med $F_{\text{till}} \leq 25 \text{ tons}$: $4,9 \cdot (100 \% - 60 \%) \cdot 1,86 \text{ kg P pr. tons foder} = 3,65 \text{ kg P. pr tons foder}$ og endnu lavere udledninger ved større produktionsstørrelser.

Ved fastlæggelse af udledergrænseværdien U_k ved tilstandskontrol er U_{max} for hhv. BI_5 og ammonium-kvælstof divideret med 365 (dage) og gennemsnittet af den (aktuelle) vandafledning for prøvetagningsdøgnene. Tilsvarende fastlægges udledergrænseværdien U_T for transportkontrol ved at U_{max} for hhv. total kvælstof og total fosfor divideres med 365. Ændringen sammenlignet med Bekendtgørelse nr. 430 af 11/05/2012 er, at der ved tilstandskontrollen i høringsudkastet ligesom i bilag 3 anvendes aktuel vandafledning fremfor tilladte vandafledning. Men dette ændrer ikke på, hvor meget der maksimalt må udledes, det er fastlagt af U_{max} som fastlægges præcis som i Bekendtgørelse nr. 430 af 11/05/2012.

Med hensyn til kontrolmetoder og hvordan disse udledninger/udledergrænseværdier kontrolleres henvises til rapporten fra DCE af Svendsen, L.M. og Larsen, S.E. (2016, DCE-rapport nr. 212) "Ny kontrolmetode for udledninger fra ferskvandsdambrug".

I relation til hvorledes kommunen fastsætter den endelige udledning fra anlægget, om den skal være på baggrund af original F_{till} eller det miljøgodkendte foderforbrug, er det kommunens individuelle sagsbehandling og miljøgodkendelse, der i sidste ende fastsætter en maksimal tilladt udledning inden for de lovmæssige rammer.

Bemærkningerne giver således ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 24. Forhold omkring afgitring.

DA bemærker, at det følger af § 14, stk. 3, nr. 6 og § 20, stk. 3, nr. 6, at gitterstave skal være rektangulære eller have udpræget ellipsefacon. Dette udelukker brug af f.eks. faunasigte, og der bør derfor tilføjes "eller lignende" i begge tilfælde.

DN bakker op om, at vilkår for og kontrol af afgitring ved dambrug fremover skal ligge hos kommunalbestyrelsen.

Vejle Kommune oplyser, at NaturErhvervsstyrelsen har haft en praksis, hvor de har givet dispensation til udløbskasser med lavere gitter under forudsætning af, at der var låg eller gitter hen over udløbskassen. Vejle Kommune foreslår derfor, at dette tilføjes i § 20, stk. 5, som en mulighed ved både ind- og udløbsafgitring.

Ringkøbing Skjern Kommune finder formuleringen i § 20, stk. 3 upræcis, og mener at den bør omformuleres, eksempelvis til, at "Der kan fastsættes skærpede krav til afgitring af hensyn til beskyttelse af visse arter".

Holstebro Kommune bemærker til § 14, at der ikke er nogen grund til, at et gitter væsentligt overstiger terrænhøjden og fisk bare kan svømme udenom ved ekstrem højvande. Bestemmelsen bør derfor ændres til, at indløbsgitterets overkant skal være mindst 30 cm over højeste vandstand, og udløbsgitterets overkant skal være mindst 1 m over højeste vandstand dog ikke højere end omgivende terræn.

Aalborg Kommune påpeger, at tilsynsforpligtelsen med afgitring af dambrug først overgår til kommunen, når en ny miljøgodkendelse er meddelt og kommunen derved kan håndhæve et vilkår. Der vil derfor gå op til 10 år, før tilsynsforpligtelsen fuldt ud er overdraget til kommunerne. Aalborg Kommune foreslår, at det sikres, at tilsynsforpligtelsen for afgitring overdrages samtidig for alle dambrug.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at reglerne allerede er overgået til kommunerne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 34, stk. 3. Det fremgår således af lobemærkningerne til § 34, stk. 3 (L 2012 446), at man med bestemmelsen samler myndighedskompetencen hos én og samme myndighed, kommunalbestyrelsen.

Miljøstyrelsen har gennemgået kommunernes bemærkninger i forhold til indrettelse af afgitringssystemerne og mener ikke, at bemærkningerne giver anledning til en ændring i forhold til praksis og administration i dag, der medfører behov for ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

Ad 25. Krav om retentionsdam for overholdelse af medicin og hjælpestofudledning.

DN anfører, at det afgørende er vandets opholdstid med henblik på medicin og hjælpestoffers nedbrydning inden udledning. Om det foregår i separat retentionsdam eller i plantelagune eller anden biologisk aktiv i del af anlægget er ifølge DN ligegyldigt, blot opholdstiden sikres.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsens deler DN's holdning og påpeger at lempelsen på retentionsdam kan ske som en følge af, at der måles på vandforbrug ind og ud af anlægget, samt at der er en målfast plan over anlægget, der sikrer, at opholdstiden kan beregnes med det mål at sikre, at miljøkvalitetskravene for udledning af specielt hjælpestoffer ikke overskrides.

Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 26. Andre omsætningsrater for medicin og hjælpestoffer.

DN mener, at det bør være et uomgængeligt krav, at andre omsætningsrater kun accepteres, hvis de er fuldt dokumenterede under faktiske produktionsforhold på det konkrete eller sammenlignelige anlæg. DN påpeger i forbindelse hermed, at vandets opholdstid i biologisk aktive dele af dambruget er afgørende for medicin og hjælpestoffers nedbrydning, så der vil være incitament til at søge høje omsætningsrater accepteret af en kommunalbestyrelse for herved at spare rensnings- og opholdskapacitet.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen finder, at såfremt der skal anvendes andre omsætningsrater end de i bilag 8 anførte rater, skal det være dokumenterede omsætningsrater på det konkrete anlæg. Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 27. Kapacitetskrav til slam.

DN er uforstående overfor, at en fast ni måneders opbevaringskapacitet fjernes. DN mener, at den bør bibeholdes, og at en mulighed for at mindre kapacitet kan besluttes, hvis der foreligger dokumentation for miljø- og sundhedsmæssigt forsvarlige afhændelsesaftaler, eventuelt bør tilføjes.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsesudkastet lægger op til at lade kommunalbestyrelsen vurdere behovet for oplagringskapacitet af slam. Miljøstyrelsen vurderer, at der kan være lokale forhold, der både kan

fordre større eller mindre kapacitetsbehov, og finder det derfor hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen vurderer det konkrete behov på baggrund af de lokale forhold og de aftaler om afhændelse af slam, den enkelte dambruger kan præsentere. Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 28. BI5 reduktion for store anlæg.

Holstebro Kommune påpeger, at det i bilag 2 må lægges til grund, at der generelt ikke kan flyttes BI5 og NH₃/NH₄-N, og at det således er den oprindelige F_{til} på udledningsstedet, der her er gældende.

Holstebro Kommune anfører endvidere til tabel 3 på bilag 2, at krav til rensegrader ved eksisterende store model 1 dambrug (>230 tons) ikke bør være så krævende som ved model 3 dambrug, når det angår BI5, hvis der i øvrigt ikke er problemer med overholdelse af krav til DVFI ved nuværende drift. Man bør således kunne nøjes med en rensegrad på 75 %, når der i øvrigt ikke er et miljøproblem i vandløbet.

Endelig bemærker Holstebro Kommune til bilag 3, at BAT krav ved eksisterende store model 1 dambrug (>230 tons) på tilsvarende vis ikke bør være så krævende, når det angår BI5, hvis der i øvrigt ikke er problemer med overholdelse af krav til DVFI ved nuværende drift. Kommunen mener således, at man bør afholde sig fra lovgivning, der reelt stiller forholdsvis nyetablerede anlæg i en umulig situation, når der i øvrigt ikke er et miljøproblem.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Flytning af BI5 og NH₃/NH₄-N skal altid vurderes i forhold til den tidligere konkrete påvirkning på stedet og i forhold til bekendtgørelsens krav, herunder bilag 2. Ud fra dette kan kommunalbestyrelsen fastsætte konkrete vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljøstyrelsen vurderer, at anlæg, der når en størrelse efter opskrivning og optimering på mere end 500 tons produktion, bør have en indretning, der kan honorere kravene på BI5 rensning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 29. Impermeabel membran.

DN bemærker, at ingen krav om impermeabel membran i bassiner er acceptabelt eftersom der måles kontinuerligt på ind- og udløbsmængder, så eventuel udsivning og indsivning kan registreres og eventuelt udsivning behandles som ubehandlet spildevand i kontrolsammenhæng.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Kravet om impermeabel membran er netop udgået med afsæt i, at der måles på vand ind og ud af anlægget. Bemærkningerne giver dermed ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 30. Driftsjournal.

Vejle Kommune foreslår, at punktet i bilag 6, nr. 11 om at oplysning om returpumpning i driftsjournalen er unødvendig og derfor bør slettes.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vurderer, at det har sin berettigelse, at kravet om oplysninger om returpumpning fortsat er at finde i driftsjournalen. Kravet er opsat for at sikre, at en opholdstid og vandforbrug overholdes i forbindelse med anvendelsen af specielt hjælpestoffer. Forslaget medfører ikke en ændring af bekendtgørelsesudkastet.

Ad 31. PULS.

Vejle Kommune påpeger, at der bør arbejdes yderligere med at få registreringen i PULS til at fungere, og det således er vigtigt, at systemet kan sættes op, så beregninger vedrørende udlederkontrol kan laves i systemet.

Vejle Kommune påpeger i forhold til gennemsnit af vandafledning i prøvetagningsdøgn, at der er behov for afklaring af, hvordan start og sluttidspunkt defineres, og hvordan dette håndteres i praksis i forbindelse med prøvetagning i systemet. Herudover skal systemet kunne beregne udlederkontrol for anlæg, hvor der udtages 12 prøver af indløbsvand og 26 prøver af udløbsvand.

Ringkøbing Skjern Kommune bemærker, at bilag 6 bør formuleres mere fleksibelt (i stil med § 23), så det i miljøgodkendelsen kan bestemmes hvilke oplysninger, der skal indsendes og hvilke, der blot skal være tilgængelige på dambruget i forbindelse med tilsyn. Det bør således fremgå, at årsindberetningen skal afleveres i det format og indeholdende de oplysninger, som tilsynsmyndigheden anviser. Herved sikres, at tilsynsmyndigheden kan henvise til fremtidige digitale indberetninger, som der eksempelvis i øjeblikket arbejdes på for en fælles indberetningsportal for akvakultur.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Dambrugsbekendtgørelsen skal sikre de lovmæssige rammer for at indhente de nødvendige oplysninger til brug for tilsyn og kontrol. Dambrugene skal indberette de relevante data i PULS, det vil sige de godkendte og kontrollerede resultater af vilkårs- og bekendtgørelses fastsatte egenkontrolprøver. Kommunalbestyrelsen er frit stillet til i de individuelle miljøgodkendelser at opsætte de vilkår, der sikrer, at indberetningerne passer til de systemer, som kommunen anvender. Bekendtgørelsen er præciseret, så det tydeligt fremgår, at det alene er data, der skal indgå i PULS databasen, der skal indberettes af dambrugerne i det til dette system anvendte format.

Ad 32. Kontrol og tilsyn for fisk der passerer et kilo i produktionen.

Ringkøbing Skjern Kommune bemærker, at det bør præciseres, hvordan tilsynsgrundlaget er for produktioner, hvor fiskene i løbet af produktionsåret krydser differentieringsgrænsen på 1 kg. Det har vist sig i praksis, at det i forbindelse med årsindberetning i PULS for produktionsårene 2014 og 2015 ikke gav mening med angivelse af fodertyper eller mængder med differentiering mellem fisk over og under 1 kg med undtagelse af produktioner udelukkende af portionsfisk.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vil i en vejledning eller FAQ præcisere disse forhold. Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 33. Overholdelse af bekendtgørelsens minimumskrav.

Ringkøbing Skjern Kommune påpeger, at de oplever problemstillinger ved enkelte dambrugs overgang til udlederkontrol efter bekendtgørelsens bilag 1, idet det ikke er muligt at finde laguneareal på grund af bl.a. beskyttet natur mv. Disse dambrug får hermed problemer med at overholde lagunekravet i bilaget. Kommunen påpeger endvidere, at nogle dambrug ikke ønsker at udnytte udlederkvoten, f.eks. i forbindelse med produktion af store fisk, og det foreslås, at disse dambrug således i stedet kan blive godkendt med en lempeligere indretning og medfølgende skærpede udlederkrav, jf. bilag 1 og 2.

Endvidere bemærker Ringkøbing Skjern Kommune, at dambrug der ikke kan overholde indretningskravene i bilag 1 ikke kan godkendes på udlederkontrol, og at det kommer til at betyde, at dambruget ved en revision af miljøgodkendelsen 10 år senere, ikke kan miljøgodkendes hverken på foderkontrol med det aktuelle foderforbrug eller på udlederkontrol.

Ringkøbing Skjern Kommune mener ikke, at der er proportionalitet i reglerne for dambrug med foderforbrug under 100 tons, da det står kommunalbestyrelsen frit for at fastsætte antallet af egenkontrolprøver, men omvendt står det ikke kommunalbestyrelsen frit for at fastsætte krav om vandmåling.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vurderer, at bekendtgørelsens minimumskrav er fastsat således, at alle kan opnå en miljøgodkendelse. Miljøstyrelsen vurderer, at der kan findes løsninger gennem de dispensationsmuligheder, der er indarbejdet i forhold til andre teknologier også i forhold til opholdstider og omsætning.

I forbindelse med fastsættelse af egenkontrol versus vandforbrug er vandforbruget afmålt specielt for at sikre opholdstid i relation til medicin og hjælpestoffer, et forhold der ikke relaterer sig til antallet af egenkontrolprøver på N og P. Der er derfor ikke en fast sammenkobling mellem kravene til de to parametre som Ringkøbing Skjern Kommune ellers indikerer.

Bemærkningerne giver ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 34. Definitionen af grænsen på de 100 tons.

Aalborg Kommune opfordrer til, at grænsen for, hvornår der skal være krav i bekendtgørelsen til BAT niveau og egenkontrol fastsættes væsentligt lavere en 100 tons. Dette begrundes Aalborg Kommune med, at der er stor forskel på dambrug i kategorien 0-100 tons foder. Et dambrug på 5 tons, vil i de fleste tilfælde ikke medføre en uacceptabel belastning, mens et traditionelt dambrug på 100 tons meget nemt kan betyde, at målsætningen ikke kan opfyldes i et forholdsvist stort vandløb.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Grænsen på de 100 tons foder fremgår af den politiske aftale "Dansk akvakultur i vækst". Der vil derfor ikke blive ændret i bekendtgørelsesudkastet.

Ad 35. Udledergrænseværdiernes fastsættelse.

Aalborg Kommune bemærker, at for dambrug på foderkvote betyder metoden til fastsættelse af udledergrænseværdier, at der i mange tilfælde vil tillades en fordobling af den tilladte udledning, idet der ganges en fortyndingsfaktor på de sædvanlige udledergrænseværdier og dambrugene typisk indtager $\frac{1}{2} Q_{mm}$. Aalborg Kommune anbefaler derfor, at det kun er i særlige tilfælde, at der skal tages hensyn til denne fortynding.

Endvidere vil Aalborg Kommune gerne vide, om der med Q_{va} som årlig aktuel vandføring menes et årligt gennemsnit. Endeligt påpeger Aalborg Kommune, at det ikke fremgår af udkastet, hvilken kontrolmetode der skal anvendes for dambrug på foderkvote, og at såfremt der skal anvendes tilstandskontrol, som kræver mindst 6 prøver, bør dette fremgå af bekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

For dambrug reguleret efter foderkvote er det foderkvoten, som fastlægger den potentielle maksimale mængde næringsstoffer, der må udledes fra et dambrug med de givne krav til fodersammensætning og anvendelse heraf, drift og indretning af dambruget, BAT standardkrav m.v. Herudover er der et sæt udledergrænseværdier, som skal overholdes. Ved udledning af en given stofmængde vil koncentrationen i udledningen være afhængig af hvor meget vand, der udledes. Halveres den vandmængde, der anvendes til produktionen af en given mængde fisk, og der er samme stoftilførsel ved produktionen af f.eks. kvælstof efter stoffjernelse over dambruget, så fordobles koncentrationen i det udledte vand, men det bliver det samme antal kg, som tilføres

vandløbet, og som skal fortyndes op i recipienten. Der tillades derfor ikke udledt højere stofmængder, men en højere koncentration i den afledte vandmængde, som så samtidigt er reduceret.

Ved fastlæggelse af udledergrænseværdier ved tilstandskontrol under både emissionsbaseret reguleringer og efter foderkvote anvendes Q_{va} som et årligt gennemsnit. Ved kontrol af om udledergrænseværdierne er overholdt anvendes døgn gennemsnittet af Q_{va} for det døgn, der er udtaget vandprøve til fastlæggelse af koncentrationen i indtags- og afløbsvandet. Ved fastlæggelse af maksimal ammonium-kvælstof og organisk stof koncentration (C_{max}) for henholdsvis perioden april-september og oktober-april bør Q_{va} gennemsnittet for hver af de to perioder anvendes, mens der ved kontrol af overholdelse af de maksimale koncentrationer anvendes døgn gennemsnit på måledagen.

For dambrug på foderkvote angives alene udledergrænseværdier, dvs. hvor meget koncentrationer af fire stoffer maksimalt må forøges i udledninger. Det vil umiddelbart skulle kontrolleres med tilstandskontrol. Det forudsætter dog, at der tages et tilstrækkeligt antal prøvesæt til bestemmelse af koncentrationerne af de fire stoffer (ammonium-kvælstof, total kvælstof, total fosfor og BI_5) i hhv. indløb til og udløb fra dambrug. Tilstandskontrollen kræver som udgangspunkt minimum 12 prøver, hvis der skal opnås en tilstrækkelig sikker vurdering af overholdelse af udledergrænseværdierne. Ved 12 prøver og en kritisk fraktion på 20 % (hvor mange prøver der i gennemsnit i en kontrolperioden (et år) må være over kravværdien), 95 % sikkerhed for dambrugeren (dvs. at i 5 % af tilfældet vil man afvise, at udledergrænseværdien er overholdt, selv om den i virkeligheden ikke har været overskredet), og 50 % kritisk fraktion ift. vandmiljøet, vil der være en risiko for vandmiljøet på knap 12 % (12 % risiko for at acceptere at udledergrænseværdien er overholdt, selv om den i virkeligheden ikke er det). Ved kun 6 årlige prøvesæt stiger risikoen for vandmiljøet til over 34 %, hvilket ud fra en faglig vurdering er en meget stor usikkerhed, og derfor ikke er anvendelig til kontrol af, om udledergrænseværdierne er overholdt. Det giver derfor ikke faglig mening at kontrollere om udledergrænseværdierne er overholdt, hvis der tages under 12 årlige prøvesæt.

Høringsudkastet opererer med, at dambrug på foderkvote med et foderforbrug på over 100 tons skal udtage 12 prøvesæt (indtag og afløb) på et år, mens kommunalbestyrelsen for dambrug med et foderforbrug på op til og med 100 tons fastlægger, hvor mange prøvesæt, der årligt skal udtages. Udtages 12 årlige prøver kan man anvende tilstandskontrol for alle fire stoffer. Det vil ikke være fagligt hensigtsmæssigt at anvende transportkontrol for total kvælstof og total fosfor, da risikoen for miljøet vil være ca. 30 % ved 12 prøvesæt årligt.

DCE-AU anbefaler derfor, at dambrug reguleret efter foderkvote på basis af minimum 12 prøvesæt indenfor et år kontrolleres efter tilstandskontrol, hvor selve kontrollen af udledergrænseværdierne gennemføres som angivet i bilag 2. Af bilag 3 fremgår, hvordan udledergrænseværdien beregnes.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.